

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. május 18.

110. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Via dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda teleonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

A m. kir. államvasutak tarifareformja.

A m. kir. államvasutak igazgatósága — látva-üzleti mérlegének rosszabbodását, a kiadási terheknek állandó emelkedését — évek óta sürgeti a tarifák emelését, anélkül, hogy akár a kereskedelmi kormányt, akár a közgazdasági érdeklőségeket meg tudta volna nyerni tervének.

Ezért minden szakembert meglepett az a körülmény, hogy a közlekedési tanács — április hó 22-én — egyetlen ülésében, ugyszólván egyhangulag fogadta el a m. kir. államvasutak árutarifa-reformjavaslatát.

Az államvasutak tarifareformja minden tarifaosztályban némi emelést állapít meg, tehát az egész közgazdaságtól nagyobb fuvardíj-szolgáltatást kér. Ennek dacára a közgazdasági érdeklőségek összessége hozzájárult a reformhoz.

Ennek az eredménynek létrehozásában több körülmény működött közre; amelyeknek följegyzését a tarifareformnak az egész hazai közgazdaságra kiterjeszkedő jelentősége mellett nem mulasztjuk el.

A tarifareform sikere mindenekelőtt azoknak a szakszerű és világos nyilatkozatoknak köszönhető, melylyel a kereskedelmi kormány államtitkára — Szerényi József — egyrészt az államvasutak szerepét az állami háztartásban, másrészt az államvasutak pénzügyi visszafelépését ismertette.

Az eddigi kormányok az államvasutaknak közgazdasági kötelezettségeire való hivatkozással mentették az államvasuti üzleti mérleg passzivitását, a kereskedelmi államtitkár viszont az államvasutak államháztartási hivatottságát, az államvasutak teljesítőképes működése érdekében vállalandó beruházási és üzleti, különösen pedig szociális terheket szem előtt tartva kívánja ezen mérlegnek — a közgazdaságok reális érdekei által megvont határon belül való — megjavítását.

A tarifareform sikere főleg annak a gondos, szakszerű, a közgazdasági érdekeket helyesen meglátó, megbecsülő munkának köszönhető, amelylyel azt az államvasutak igazgatósága és a kereskedelmi minisztérium tarifaosztálya előkészítették és főleg letárgyalták.

A tarifareformot ugyanis az államvasutaknak még mult év decemberében a kereskedelmi minister elé terjesztett emlékirata vezette be. Ebben az emlékiratban a m. kir. államvasutak igazgatósága mindent belefoglalt, a mi a reform jelentőségének, pénzügyi és közgazdasági hatásának megismerésére szükséges.

A kereskedelmi minister ez évi február elején tárgyalta az emlékiratot s látva annak a hazai közgazdasági élet egészére kiterjeszkedő jelentőségét, minden tekintetben modern alapra helyezkedv., az államvasutak kereskedelmi igazgatóját — Szájbély Kálmán udvari tanácsost —

avval bizta meg, hogy az összes gazdasági érdeklőségekkel érintkezésbe lépve, azok kívánságait, kielégítésre váró érdekeit megismerve, olyan formában terjessze elő újból a javaslatot, hogy az a szem előtt tartott pénzügyi célok sérelme nélkül a hazai közgazdaság minden igényével is számoljon.

A nehéz megbízásnak az államvasutak kereskedelmi igazgatója megfelelt. Érintkezésbe lépett az országos magyar gazdasági egyesülettel, az országos magyar kereskedelmi egyesülettel, a magyar gyáriparosok országos szövetségével, az országos iparegyesülettel, a magyar vegyészeti gyárosok országos egyesületével stb. Személyes, közvetlen érintkezés révén nyertek mindezek az érdeklőségek — a m. kir. államvasutak kereskedelmi igazgatójától — fölvilágosítást a tarifareform mértéről, közgazdasági és állampénzügyi jelentőségéről.

A magyar gyáriparosok országos szövetségével folytatott tárgyalásoknál az államvasutak — szövetségben résztvevő érdeklőség részéről fölmérült óhajoknak megfelelőleg — némi módosítást tett eredeti javaslatán s ezt a módosított, u. n. „kompromisszumos” javaslatot fogadta el a közlekedési tanács április 22-iki ülésén.

A tarifareform szakszerű, kiváló kidolgozása, minden ízében modern előzetes letárgyalása mindenkivel, a kit érdekel, volt a reform sikerének második biztosítéka.

De még egyet kell följegyeznünk, mint a siker előzményét: a közgazdasági élet megbízottainak, a gazdasági érdeklőségeknek színvonalon álló magatartását. Az érdeklőségek kiváló közgazdasági iskolázottságukkal mindinkább belátják, hogy az államvasutak közgazdasági hivatottságát, a hozzá fűződő közforgalmi igényeket csak akkor tudja kielégíteni, ha arra pénzügyileg is képesítve van s mind azonosította magát azokkal a szép tettelekkel, amelyek az ülésen elnöklő államtitkár az államvasutaknak államháztartási hivatásáról elmondott.

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet főhercegnő elutazott Abbaziából.** Erzsébet főhercegnő, a király unokája férjével Winisch-Graetz Ottó főherceggel együtt négy hónapi tartózkodás után, pénteken Abbaziából elutazott.

— **Személyi hír.** Nákó Sándor gróf kormányzó, aki tegnap reggel érkezett Fiuméba, még az este újból Budapestre utazott, a honnan csak a hét vége felé tér vissza.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék ma hétfőn délután 5 órákor ülést tart.

— **A Jellasics ezred emléknapja.** A 79-dik Jellasics gyalogezred tegnap ünnepelte a malborgheti csata százéves évfordulóját. Az ünnep előestéjén az ezred zenekara zöld lampionokkal bejárta a város nagyobb utcáit, majd tizenöt óráig zenés ébresztő volt, majd délelőtt kilenc órákor a kaszárnya

zászlókkal feldiszitett udvarán katonai istentisztelet volt, amelyen Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes vezetésével Kankovszky Ferenc, Egán Lajos és szendrői Török Gyula cs. és kir. kamarás osztálytanácsosok, Vio Ferenc dr. podeszta és mások vettek részt.

Délután egy órákor az Európa szállóban bankett volt, amelyen az ezred tisztikara, néhány más ezredbeli tiszt, továbbá az időközben Fiuméba érkezett Nákó Sándor gróf kormányzó, Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes és Vio Ferenc dr. podeszta jelentek meg.

Az első felköszöntőt a királyra mondták, majd a kormányzót üdvözölték, mire Nákó gróf kormányzó külön-külön felköszöntötte az ezredet, a tábornokokat és az ezredet. A kormányzó üdvözlő szavai után a zenekar a Rákóczi indulót játszotta, a tisztek pedig magyarul lelkesen éljenztek a kormányzót, aki az ezrednek az emléknap alkalmából hatalmas serleget adományozott latin nyelvű felirással.

Délután 5 órákor ismét a kaszárnyában gyülekeztek, ahol a legénység katonai játékot rendezett, majd este tiszti bál volt az Európában.

Ma az ezred küldöttsége Malborghetbe és Predilba utazik, hogy részt vegyen az ottani helyőrség ünnepén. Május 20-án még egy ünnepet rendeznek, amikor az 1809-iki nagy eseményeket ünneplik meg. Ekkor történt ugyanis hogy a határkatonaság 100,000 embere egyrészt Marmont ellen, másrészt a Boszniából előtörő törökök ellen harcolt. Az asperni nagy csata napján a déli határon a határkatonaság a Bilaj melletti csatában küzdött. Az utóbbi csata emlékére Gospicban 20-án emlékoszlopot emelnek. A gospici emléknapon is küldöttségileg vesz részt a Jellasics ezred fiumei három zászlóalja.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ma hétfőn este 6 órákor ülést tart Smoquina F. A. bizottsági tag elnöklésével.

— **Pályázat rendőrbiztosi állásra.** A városi tanács pályázatot hirdet a rendőrségnél betöltendő a IV-ik rangfokozattal járó fizetéssel rendőrbiztosi állásra.

A pályázók folyamodványaikát május 31-ig nyújthatják be a városi tanácsnál.

— **Jubiláló postaaltiszt.** Lapunk pénteki számában megírtuk, hogy Bacoric Ferenc postaaltisztet huszonöt éves szolgálata alkalmából a fiumei állami altisztek és szolgák meleg ünnepségben részesítették. Az emléknapot a postahivatal levéltovábbító osztályában tartották, ahol az összes állami altisztek és szolgák megjelentek. Résztvett az ünnepen Schmiermund Ernő postafőfelügyelő is a tisztikarral s meleg hangú beszédet intézett Bacorichez. Majd Szénási Lajos a helyi bizottság elnöke üdvözölte a jubilánst, akinek a kartársak nevében értékes pecsétgyűrűt nyújtott át.

— **Az izraelita hitközség közgyűlése.** A helybeli izraelita hitközség ez évi rendes közgyűlését f. hó 31-én délelőtt 10 órákor tartja meg.

— **Adakozás.** Az Adria hajóstársaság a gyermekbarát egyesületnek 55 koronát adományozott a „Slavonia”, „Pannonia” és „Carpathia” kivándorló hajók megtekintésére szolgáló belépti jegyek eladásából befolyt összegből.

— **Közygylések.** A Smith és Meynier-féle papirgyár május 31-én délelőtt 10 órakor tartja meg VI. rendes közgyűlését.

A fiumei rizshántológár csütörtökön 27-én délelőtt tartja meg 27-dik rendes közgyűlését.

— **Esküdtszéki tárgyalás.** Az esküdtszék júniusban tárgyalja Ljubicich Ferenc 21 éves pisinói munkás és két társa gyilkossági ügyét, akik március 19-iki éjjelen meggyilkolták Fischer József 28 éves budapesti illetőségű a 4-es számú nyilvános ház portását.

— **A Staindl-ügy.** Staindl Ottó, a rendőrség volt fogalmazója ellen a tárgyalást csak az év vége felé tartják meg, mivel ezernél több tanu beidézése és kihallgatása szükséges. Az ügyészség megengedte Steindlnak, hogy a börtönfelügyelő irodájában dolgozhassék.

— **Megszürt rendőr.** Vasárnap este hat óra felé a Corson sétáló közönség jókedvét hirtelen sikoltozás zavarta meg. Az emberek Rauschel üzlete előtt csoportosultak s kíváncsian kérdezték egymástól, hogy mi történt. A csoportosulás oka Filipovics Gregorio 26 éves fiumei születésű, zenggi illetőségű munkás volt, aki tegnap este hat óra felé egy eddig ismeretlen társával részegen énekelve haladt a Corson. A Rauschel üzlet előtt Mihalich rendőr többször figyelmeztette az éneklőket, hogy maradjanak csendben, mert különben kénytelen lenne őket a rendőrségre kísérni. Filipovics nem engedelmességet a rendőr felszólításainak, sőt feleselni kezdett vele. A vitakozás hevében Filipovics társa többször meglökte Mihalichot, majd hirtelen előrántotta kését s a rendőrt négy helyen és pedig a homlokán, a mellén, jobb kezén megszurta s elfűnt a tömegben. A megsebesült rendőrt a gyorsan előhívott mentők a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülése nem súlyos s már a napokban elhagyhatja a kórházat. Filipovicsot pedig a rendőrség letartóztatta, akiről később a kihallgatásánál Jellauschegg dr. rendőrségi orvos megállapította, hogy részegsége miatt nincs beszámítható állapotban. A vizsgálatot De Rubelli vezeti, aki eddig kihallgatja a kettős és huszonkettős hordárt, továbbá Santo Tomsat, Falics Fülöpöt, Maggini Pált, Dobrovics Andrást, akik szemtanúi voltak a késelésnek. A vizsgálatot és a kihallgatást még folytatják s a vizsgálat befejezése után az iratokat átteszik az ügyészséghez. De Rubelli rendőrtiszt a délelőtti folyamán újból ki akarta hallgatni Filipovicsot, aki még mindig nem aludta ki mámorát s ezért a kihallgatást elhalasztották. A rendőrség folytatja a nyomozást, hogy az időközben megszökött késelőt letartóztassa. Eddig több gyanús egyént kísérnek figyelemmel.

A rendőrség ma délelőtt a nyomozás során meggyőződött, hogy a merényletet nem azok követték el, akikre, köztük Cusman Lajos is, gyanakodott, hanem Grabetz Artur huszonhárom éves vegliai illetőségű napszámos, aki a tett elkövetése után megszökött. A rendőrség még délelőtt valamennyi szomszédos község hatóságait értesítette, hogy a merénylet tartóztassák le és kísérjék Fiuméba.

— **Elhárított szerencsétlenség.** Szombaton este nagy népcsődületet okozott a Corsia Deákon, a Deák-szálló melletti átjárónál egy postakocsis, aki a vonatérkezes miatt kifeszített vasláncot felemelte s a sineken akart áthaladni kocsijával. Alighogy a postakocsi a sinekre ért, megérkezett a hétérai budapesti személyvonat. Mindenki megrémült a pillanatok mulva bekövetkező szerencsétlenségtől, a berobogó személyvonat mozdonyvezetőjének azonban sikerült a már csökkentett sebességű vonatot az utolsó pillanatban megfékezni, amely közvetlenül a postakocsi mellett állott meg. A vakmerő kocsi két rendőr felelősségre vonta, aki most a rendőrökkel is szembeszállt és feleselni kezdett velük. A rendőrök miután a postakocsis számát

és nevét feljegyezték, szabadon bocsátották s időközben a személyvonat is folytatta útját az állomás felé. Tesler Antal postakocsis ellen az eljárást megindították.

— **A Danubius-hajógyár tökeemelése.** A vasipari vállalatok közül különösen azok az ipartelepek vannak elhalmozva megrendeléssel, melyek a legnagyobb szabású állami, de különösen a haditengerészeti megrendelésekből kaptak megbízást szállításra. Ezek között leginkább a Danubius hajó- és gépgyárnak jutott a legutóbbi hadügyi megrendelésekből jelentékeny megbízás, ami a gyárnak hosszabb időre ad állandó foglalkozást. A Danubius-gyár igazgatósága már régebben szándékozik a gyár üzemét nagyobb alapokra fektetni, hogy a fokozottabb igényeknek is meg tudjon felelni. E beruházásokhoz szükséges összegeket a vállalat az alapítóke felemelésével fogja beszerezni, amit nem-sokára végre is fognak hajtani. A társaság mostani alaptőkéje 4.5 millió korona s az elmúlt évre 15 korona osztalékot fizetett. A Danubius hajógyári részvények iránt élénk érdeklődés mutatkozik a tőzsdén s árfolyamuk a folytonos vásárlások következtében az utolsó időben egészen 320 koronáig emelkedtek.

— **Letartóztatott kivándorló.** A rendőrség a szabadkikötőben tegnapelőtt letartóztatta Bernát Mór 18 éves fiatalembert, ki az inspekciós rendőrtisztviselőnek elmondta, hogy Amerikába akart utazni. Semmiféle okiratot nem találtak nála s csak mindössze harminc koronája volt.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdőhelyre e hó 6-ától 12-éig 644 fürdővendég érkezett. A május 12-én ott üdülők száma 2438 volt.

— **A tengeri fuvardíjpiac.** A tengeri kereskedelem terén a helyzet még most vigasztalanabb, mint korábban volt. A tavalyi válságos időszak pedig ugyancsak nagy depressziót okozott világszerte, de a tengeri forgalomban legalább a Dél-Amerikával fennálló viszonylatban mutatott némi eleveneséget. A fuvardíjak most annyira leszálltak, hogy lejjebb már nem is mehetnek. Így tehát bizvást jobb fordulatra lehet kilátás, mert a helyzet már rosszabb nem is lehet. A hanyatlás azonban nemcsak egy irányban tapasztalható, hanem úgy az Európába irányuló, mint innen az oceánontulra menő forgalom is sanyli az állandó pangást és visszaesést. Nemrég még Laplatában vélték a hajóstársaságok jobb üzlethez jutni, de csakhamar olyan nagy lett a fuvarra kész gőzösök ajánlata, hogy a reakció megint csak vigasztalan helyzetet teremtett. Az északamerikai viszonylat szintén igen lanyha volt és javulás itt sem mutatkozik. A legválságosabbaknak még a Földközi-tenger konjunkturái tekinthetők, jöllehet az üzletkötések itt sem rózsásak. A keleti és az északi tengeren hasonlóan élénk-telen az üzleti forgalom.

Bennünket közvetlenebbül érdeklő a helyzet a közeli Balkánon, jobban mondva a levantei vizeken. Itt tudvalevőleg sokat ártott nekünk a törökök álihatatos bojkottmozgalma, amely alighogy megszűnt, újabb belső zavarokkal gátolta meg a kereskedelmi forgalom szabad föllendülését. A levantei piacon a mi szerény forgalmunkat is ellátó osztrák Lloyd hajóstársaság az utóbbi események hatása alatt nagyon tartózkodó volt és ennélfogva exportőreink sem dolgozhattak kellő agilitással. A legutóbbi konstantinápolyi jelentések azonban arról biztosítanak, hogy a kereskedelmi hajók műveleteit a belső zavarok nem gátolják, mert az ifjútörökök minden lehető elkövetnek, hogy az idegen gőzösök zavartalanul operálhassanak a kikötőben. Kívánatos volna, ha ezt a kedvező változást érdekeltjeink minél jobban kihasználnák és a nemzetközi versenyben arra törekednének, hogy eddigi uttörő pozíciójukat minél inkább megerősítsék.

— **Tengeri kirándulások.** A Magyar-Horvát hajóstársaság csütörtökön május 20-ikán a Tatra gőrszöszsel kirándulást rendez a Brioni szigetekre. Indulás Fiuméből (Abbazia, Lovrana érintésével) reggel hét óra 45 perckor. Ugyancsak csütörtökön a Liburnia gőzöszsel Chersoba rendez kirándulást. A hajó délután 2 órakor indul Fiuméből.

— **7000 koronás sikkasztás.** A rendőrséghez tegnapelőtt távirati megkeresés érkezett melyben a freistadi (Szilézia) törvényhatóság Funker János 28 éves sziléziai vasöntőgyári

igazgató letartóztatását kéri. Az igazgató a munkások pénzéből 7000 koronát elsikkasztott.

— **Rendőri hírek.** Mihalics Péter, Umiljenovich Ferenc, Herro Miklós, Micich János, Sudami György korcsmárosokat az ellenőrző rendőrök feljelentették, mivel a korcsmai zárórát nem tartották be.

Gerbaz Ferenc és társa az óváros egyik osteriájában hazárdjátékokat játszottak. A rendőrök a kártyázó társaságot a rendőrségre kísérték, ahol az eljárást megindították ellenük.

Stokics Mikály, Sokolovich Tivadar napszámosokat letartóztatták, mert a Deltán szolgálatot teljesítő Jehn András vasuti tisztviselőt megtámadták és elfutottak. A menekülőket azonban sikerült elfogni és a rendőrségre kísérni.

Szombat és vasárnap közti éjjel tizenhárom embert tartóztattak le részegségért és utcai ordításért.

A rendőrség büntügyi osztálya vasárnap husz ítéletet hirdetett ki kihágási ügyekben.

A szolgálatot teljesítő rendőrök Mauer Matteo pálinkamérőt korai üzletnyitására, Collela Antal korcsmárosot a záróra be nem tartásáért, Novia Antonia, Martinich Agoston és Meusel Mátyas fűszereseket a vasárnapi munkaszünet megszegéséért jelentették fel.

Strainer János és Habiani Mihály ma éjjel a Panahoff kávéházban nagy botrányt csináltak. A rendőrök előállították őket s az eljárást megindították ellenük.

Miculicich Innocente kereskedelmi ügynököt ma éjjel csendháborításért a rendőrségre kísérték. Jegyzőkönyvet vettek fel. Margan A. gyógyszerész feljelentette a 71. számú bérkocsist, mivel nagyobb tarifát számított.

— **A pálinkaivás ellen.** A vasárnapi munkaszünetről szóló új törvénytervezet tárgyalása most van folyamatban. A tervezet 13-ik szakasza vasárnapokon csak reggel 6 órától délelőtt 10 óráig engedi meg a pálinkamérések nyitvatartását. Ezzel szemben az alkoholisták országos bizottság azt kívánja, hogy szombat esti 6 órától hétfő reggel 6 óráig legyenek záva az égetett szeszes italok kimerésével foglalkozó üzletek, mert ebben az időben szokja a munkás-osztály heti keresményét könnyelműen elkölteni.

Színház és Művészet.

Két Ujházi est.

Ujházi Ede, előző három vendégfellépésének óriási sikere után újabb két fellépésre határozta el magát. Szombaton este „Crampton mestert” játszotta, vasárnap este pedig „A falu rosszá”-ban Gonosz Pistát. Csak olyan nagy művészek mint Ujházinak van megadva az az isteni tehetség, hogy két egymástól annyira különböző szerepben ragadja el a közönséget. A züllő, alkoholista festőt oly realiztikus hűség-gel játszotta, hogy a közönség valóságos lidércnyomás alul szabadult fel, valahányszor a felvonások végén kitört tapsra az igazi Ujházi jelent meg előtte. A vén, furfangos baktert, Gonosz Pistát is igazi jóízű humorral játszotta. Mindket estén folytonos ünneplésben volt része a mesternek, a ki láthatólag jól érezte magát a szeretet ennyi megnyilvánulása között.

A többi szereplők közül „Crampton mester”-ben Szentgyörgyi Márháról (Crampton leánya) és Lajthay Károlyról (Strahler) kell megemlékeznünk, kik rokokoszenves szerepeiket igen jól játszották. Valóságos kabinetalakítást nyújtott Löffler szolgál szerepében Bérczi, aki mint jellemző színész elsőrendű művészi kvalitásokat árult el az este.

A tegnapi est népszínmű-előadás szereplői közül a vendégművész mellett Székely Gyula és Kállai Jolán váltak ki. Különösen az utóbbi volt igen jó Finum Rózsi. Szépen elénekelt magyar dalaiért a nyílt színen viharos tapsokat aratott. Szentgyörgyi Mártha Feledi Boriska szerepét sok érzéssel játszotta. Lajthay (Feledi Lajos) is dicséretet érdemel.

Ma este „A szabin nők elrablása” kerül színre Nyáray Antal vendégfellépésével.

Márffy Ödön képzésképzése. Általános érdeklődés előzi meg a Márffy kiállításnak a felsőbb leányiskola dísztermében tartandó megnyitását. Mintegy 70 kép fog holnap ide érkezni, melynek nagyobb részét a festő Párizsban festette, ahol a Julien iskola követője volt. A múlt évi „Salon d'Automnes” párisi képtárlata után a legelőkelőbb francia művészeti testület, az „Akademia des Beau-Arts” Márffy tagjai sorába választotta.

A kiállítás a megnyitás napján 1 korona, a többi napokon pedig 60 fillér belépődíjért tekinthető meg.

Távirat ◀ Telefon.

Miniszterek Kossuthnál.

BUDAPEST, máj. 17. Tegnap délelőtt Kossuth Ferenc Gresham palotabeli lakásán megjelent Wekerle Sándor miniszterelnök és Apponyi Albert gróf kultuszminiszter, akikkel Kossuth órákon át tanácskozott. Kossuth állapota valamivel javult s később Sztérenyivel tanácskozott.

Képviselőválasztás Pozsonyban.

POZSONY, május 17. A Popovics Sándor bankkormányzó lemondásával megüresedett második kerületben ma van a képviselőválasztás. A választás reggel kilenc órakor kezdődött. A jelöltek Barthal György függetlenségi és Wittich Pál munkásvezér szociáldemokrata programmal. A választás megkezdésekor egyetlen Wittich párti szavazó sem volt. Pont délben a szavazatok aránya a következő volt:

Barthal György 312
Wittich Pál 9

Agyontiporta a feleségét.

ARAD, máj. 17. Papp Sándor jómódú birtokos feleségével összeveszett, dühében hájánál fogva földre rántotta s mindaddig tiporta amíg meg nem halt. A gyilkost letartóztatták.

Letartóztatott butorkereskedő.

BUDAPEST, máj. 17. A rendőrség ma letartóztatta Faragó Fried Jakab butorkereskedőt hamis bukásért.

Vasuti szerencsétlenségek.

NYIREGYHAZA, máj. 17. Ma reggel a személyvonat az állomás kijáratánál kisiklott. Az utasok közül többen megsebesültek. A kisiklás oka ismeretlen.

BÉCS, máj. 17. Ebenfurt mellett egyik személyvonat kisiklott. Az utasok közül kettő meghalt, többen megsebesültek. A forgalom megakadt.

Itéletidő Szilágyosomlón.

SZILÁGYOSOMLYÓ, máj. 17. Tegnap délután a város fölött óriási vihar vonult át. A litánián levő hívek között nagy pánik tört ki, amelyet alig lehetett lecsillapítani. Galambtojás nagyságu jég esett, mely a falakat megromgálta és a város összes ablakait bezúzta. A jégeső mindenkit megsebesített, akit az utcán talált; számos ember fejét véresre verte. A vihar egy óráig tartott. A kár igen nagy.

Kazinczy születésének évfordulója.

SÁTORALJAUJHELY, máj. 17. Kazinczy Ferenc születésének százötvenedik évfordulóját tegnap nagy fényvel ünnepelték meg. Budapestről is számosan érkeztek ide. Kazinczy sirját Széchalmon megkoszorúzták.

Mihálovics százados ügye.

BUDAPEST, máj. 17. Mihálovics volt honvédszázados, akit József főherceg

íránt tanusított tiszteletlen magaviselete és engedelmessége miatt lefokozták és bezárták, a királyhoz kegyelemért folyamodott. A kabinetiroda ma leküldötte a kérvényt a honvédelmi miniszteriumhoz véleményezés végett.

A párisi postásztrájk.

PÁRIS, máj. 17. A sztrájkoló postások egy újabb összefüggésben elhatározták, hogy tovább sztrájkolnak. A helyzetet megnehezíti az, hogy a műszaki és élelmi iparvállalatok szindikátusai, valamint a villanyszerelők szolidaritást vállaltak a sztrájkolókkal és az általános sztrájkot akarják proklamálni.

Az albániai forrongás.

SZALONIKI, máj. 17. Hassan bey és Deglo Drago albán képviselők megbízást kaptak, hogy az albán népet az ifjutörökkel való együttműködésre beszéljék rá. Az albánok ellen való katonai intézkedések addig szünetelnek.

Színházi tűz Stuttgartban.

STUTTGART, máj. 17. Az operaházban tegnap előadás közben a függöny meggyuladt. A közönség között pánik tört ki. Számosan megsebesültek. A tüzet sikerült lokalizálni.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Figyelem!

Tavaszi csapolása

a világhírű „Szent István” védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serfőző r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Hívittel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa” éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville” éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet”-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben,” Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben,” Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita” vendéglőben, Via S. Girolamo. Susákon: a „Hotel Continental” éttermeiben, a Hotel Sušak varietében.

Két gyarmatáru-segéd és két komptoirista,

ki a német, olasz és magyar nyelvet birja azonnal felvételék Kraschowetz Giuseppe kávé kiviteli cégnél Triesztben.

Naponta frissen vágott sertésus.

Saját olvasztású kitűnő
disznósír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó
árakban

Szathmáry György

hentes üzletben kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Ujszülött gyermekek részére

az összes higiénikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatós dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket higiénikus Tetrá-szövetből készületek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Latkovich és Covacev

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

megnyitották fehérnemű és- divatáru üzletüket.

Ujdonságok :yakkendőkben, fil de cot fantázia-harisnyákban, battiszt- és vászon-zsebkendőkben stb.

Mérték után fehérnemű uraknak és hölgyeknek.

Óriási választék! Olcsó árak!

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Gita Spiro német énekesnő,
Mina Consuelo olasz énekesnő,
Bihari Manci és Rózi magyar szubrettek,
Lilly de Horré bécsi szubrett
D'Argent—Comegna excent. átvált. kettős.
Dóri Gita magyar szubrett,
Elly Rigge bécsi szubrett.

Esténként fényes bohózat.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Mino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj 1 kor.

Üzletszerzők,

kik a helyi viszonyokat ismerik és kellő megjelenéssel bírnak,

magas jutalék mellett azonnal felvétetnek egy teljesen új üzletághoz.

Cím a kiadóhivatalban.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vico del Ospedale Casa Wurzer I. em.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt

azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Egy elegánsan butorozott utcai szoba

azonnal kiadó egy esetleg két fiatal embernek jobb izraelita családnál Kivánatra teljes ellátás is adatik. Cím a kiadóba.

Elsőrangú fiumei bankintézet

kereskedelmi iskolát végzett, magyarul és németül teljesen jól tudó, 1-2 évi gyakorlattal bíró két tisztviselőt keres. Kik gyorsírást tudnak, előnyben részesülnek. Ajánlatok „Nyugdíjképes 1200“ alatt a kiadóba.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyeztem

monogrammm-himző,

gép-harisnyakötő

plisszirozó és guvrirozó üzletemet az Andrassy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló). Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezeskedik.

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, újonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére. Nagy előcsarnok terrasszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, biliárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnyre Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina 1. sz.

készít elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersületek postai csomagban is szétküldetnek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Esténként cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel DÖMÖTÖR JÁNOS.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főzjeit. Naponta friss pörkölt és puszta gulyás. Rostelyos, borjinszelet, sertéssült nagy adagonként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrel havi 24 frtért elfogadtatnak.

Magyar borok. — Róhányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

SPIRID MARCETTA ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás. Minden este cigányzene.